

Zevende Internationale Olympiade in de Theoretische,
Mathematische en Toegepaste Taalkunde

Wrocław (Polen), 26–31 juli 2009

Oplossingen van de opgaven van de individuele wedstrijd

Opgave Nr 1. Dit zijn de woorden waaruit de telwoorden van het Soelka worden samengesteld:

- *tgiang* 1, *lomin* 2, *korlotge* 3, *korlolo* 4, *ktiëk* 5, *mhelom* 20;
- *hori orom* optellen, *lo* verdubbeling;
- *a* enkelvoud, *o* meervoud (vanaf 3).

Naamwoorden hebben verschillende vormen voor enkel- en meervoud (*tu*, *sngu*; *vhoi*, *vuo*). Er zijn aparte woorden voor een groep van vier kokosnoten, voor een groep van twee en een groep van vier broodvruchten (*ngausmia*, *moulang*, *ngaitegaap*).

Antwoorden:

- (a)
- *a ksie a tgiang*: 1 kokosnoot
 - *o ngaitegaap a korlotge*: 12 broodvruchten
 - *o ngausmia a ktiëk*: 20 kokosnoten
 - *o vuo a lo ktiëk hori orom a tgiang*: 11 betelnoten
- (b)
- 2 yams: *a lo tu a lomin*
 - 14 yams: *o sngu a lo ktiëk hori orom a korlolo*
 - 15 broodvruchten: *o ngaitegaap a korlotge hori orom a moulang hori orom a tgiang*
 - 20 betelnoten: *o vuo a mhelom*

Opgave Nr 2. Het N'Ko-schrift wordt van rechts naar links geschreven en gelezen. Het schrift is alfabetisch: elke letter staat voor een medeklinker of een klinker. De letters binnen een woord worden verbonden.

- (a) Een tilde boven een klinkerletter geeft een lage toon aan, het ontbreken daarvan een hoge toon. Echter, een klinker heeft een middentoon als deze op dezelfde manier gemarkeerd is als de voorgaande klinker (als beide een tilde hebben of geen van beide er een heeft).

ɔtɔ̃hɪqʏf — bilákòró
ɬuɔɔɬ — tájula

kòrikóri — ʏtɔ̃hɪqʏtɔ̃h
báwò — ɔ̃ɔɔɬ

- (b) Als twee opeenvolgende lettergrepen dezelfde klinker hebben en deze twee klinkers volgens de regels dezelfde markering zouden moeten hebben, wordt alleen de tweede klinker geschreven.

qɔq̃q̃h — kòlóló
ɬɔɬɬ — támene
ɔɔɔɔ — wólowolo

létere — ɬɬɬɬ
bilakóro — ɔtɔ̃hɪqʏf
jàmanaké — ɬɬɬɬ

Opgave Nr 3. We kunnen zien dat de namen van kinderen die op dezelfde dag van de week zijn geboren, telkens op elkaar lijkende beginklanken hebben:

- maandag: kan̄ myaʔ, khiŋ le nwe, khaiŋ miŋ thuŋ, kepi thuŋ
- dinsdag: zeiya cɔ, su myaʔ so, susu wiŋ, shan̄ thuŋ, shu maŋ cɔ
- woensdag: wiŋ i muŋ, lwiŋ koko, wiŋ cɔ auŋ, yadana u, yiŋyiŋ myiŋ
- donderdag: pan̄ we, pyesouŋ auŋ, mimi khaiŋ, phouŋ naiŋ thuŋ, myo khin̄ wiŋ
- zaterdag: thouŋ uŋ, ne liŋ, tiŋ maŋ laʔ, theʔ auŋ, tiŋ za mɔ

Antwoorden:

- ŋwe siŋbu — 13-07-2009 (maandag);
- so mo cɔ — 16-06-2009 (dinsdag);
- ye auŋ naiŋ — 24-06-2009 (woensdag),
- daliya — 18-07-2009 (zaterdag),
- e tiŋ — 14-06-2009 (zondag: in de gegevens zijn er noch zondagskinderen, noch namen die op een klinker beginnen),
- phyuphyu wiŋ — 09-07-2009 (donderdag).

Opgave Nr 4.

Als de plofklank in de wortel	en de klinker in het achtervoegsel <i>a</i> is,	en de klinker in het achtervoegsel <i>i</i> is,
stemhebbend is	is het achtervoegsel beklemtoond.	is de wortel beklemtoond.
stemloos is	is de wortel beklemtoond.	is het achtervoegsel beklemtoond.

- (a) Deze regel geldt indien de wortel precies één plofklank bevat. Als er twee plofklanken zijn (*bhāg-a-*, *pad-a-*, *pat-i-*) of geen plofklank (*us-ri-*), is de plaats van de klemtoon niet te bepalen.
- (b) *mṛdh-rá-*, *phé-na-*, *stu-tí-*, *tan-tí-*, *bhār-á-*, *dū-tá-*, *sváp-na-*, *bhū-mi-*, *ghar-má-*, *abh-rá-*, *ghan-á-*, *ghṛṣ-vi-*.

Opgave Nr 5. De zinnen in het Nahuatl beginnen met het gezegde. Het onderwerp en het lijdend voorwerp en/of meewerkend voorwerp volgen in willekeurige volgorde, voorafgegaan door *in* (het bepaald lidwoord).

Het werkwoord krijgt de volgende voorvoegsels:

- onderwerp: *ni-* 1. pers. ev., *ti-* 2. pers. ev., — 3. pers. ev.;
- lijdend of meewerkend voorwerp: *nēch-* 1. pers. ev., *mitz-* 2. pers. ev., *k-* 3. pers. ev.;
- aanvullend lijdend/meewerkend voorwerp: *tē-* ‘iemand’, *tla-* ‘iets’.

Evenals de volgende achtervoegsels:

- ‘ertoe brengen te ...’:
 - <onovergankelijk werkwoord> *-tia* (met verlenging van een voorafgaande *i*),
 - <overgankelijk werkwoord> *-ltia*;
- ‘voor ... doen’: *-lia* (met verandering van een voorafgaande *a* in *i*).

Vaak wordt dezelfde handeling met of zonder een lijdend/meewerkend voorwerp uitgedrukt door verschillende werkwoorden.

Antwoorden:

(a)	18.	<i>tiktlazohltaltia</i>	jij brengt de vrouw ertoe van de timmerman te houden;
		<i>in zihuātl in kuauh̄x̄n̄ki</i>	jij brengt de timmerman ertoe van de vrouw te houden
	19.	<i>nēchtzāhtzītia</i>	hij brengt mij ertoe te schreeuwen
	20.	<i>tikhuāteki</i>	jij slaat hem
	21.	<i>nikēhuilia in kikatl in tiz̄tl</i>	ik zing het lied voor de genezer
	22.	<i>nikneki in ātōlli</i>	ik wil de atole hebben
	23.	<i>mitztlakāhualtia</i>	hij brengt jou ertoe iets achter te laten
(b)	24.	hij brengt mij ertoe de atole te maken	<i>nēchchihualtia in ātōlli</i>
	25.	jij maakt de wijn voor iemand	<i>tiktēchihulia in oktli</i>
	26.	de genezer brengt jou ertoe te slapen	<i>mitzkochītia in tiz̄tl</i>
	27.	ik zing iets	<i>nitlaēhua</i>
	28.	ik val	<i>nihuetzi</i>